

ZWOLNIENIE Z KOSZTÓW SĄDOWYCH

Zwolnienie od kosztów sądowych to instytucja, której zamierzeniem jest zapewnienie dostępu do postępowania sądowego każdej osobie bez względu na status majątkowy.

Koszty sądowe obejmują opłaty i wydatki. Do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona, która wnosi do sądu pismo podlegające opłacie lub powodujące wydatki. Wydatki to przykładowo: koszty podróży strony zwolnionej od kosztów sądowych związane z nakazaniem przez sąd jej osobistym stawiennictwem, zwrot kosztów podróży i noclegu oraz utraconych zarobków, wynagrodzenie i zwrot kosztów poniesionych przez biegłych, koszty przeprowadzenia dowodów.

Każdy, kto nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny ma prawo do zwolnienia od takich kosztów.

Wniosek trzeba uzasadnić i udowodnić sytuację materialną dokumentami. Zwolnienia od kosztów można domagać się także w trakcie rozprawy - ustnie do protokołu.

We wniosku należy oznaczyć nazwę sądu, w którym ma się toczyć sprawa oraz kto składa wniosek (wraz z adresem i telefonem). Musimy też wskazać, o jaką sprawę chodzi. Jeśli sąd nadał już sygnaturę - wpisujemy ją.

Jeśli nie - podajemy dane powoda i pozwanego oraz przedmiot sprawy. Następnie piszemy uzasadnienie.

To najważniejsza część wniosku, w której przekonujemy sąd, że udzielenie nam zwolnienia jest zasadne.

Opisujemy naszą sytuację materialną, zarobki, przychody, zobowiązania (np. spłacane kredyty) - czyli wszystko to, co powoduje, że nie możemy ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny i dołączamy załączniki potwierdzające naszą sytuację materialną, rodzinną, zdrowotną itp., np. zaświadczenie o dochodach, zaświadczenie o stanie zdrowia.

Najważniejszym załącznikiem do wniosku jest oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (oświadczenie można pobrać ze strony: www.bip.ms.gov.pl/pl/formularze/formularze-pism-procesowych-w-postepowaniu-cywilnym).

Sąd może zwolnić z kosztów sądowych w całości lub w części.

Co, jeśli sąd odmówi nam zwolnienia od kosztów sądowych? Jeśli nie zgadzamy się z taką decyzją przysługuje nam zażalenie do sądu drugiej instancji. Wniesienie zażalenia jest zwolnione od opłaty.

Nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych w sprawach m.in.:

- strona dochodząca ustalenia ojcostwa lub macierzyństwa oraz roszczeń z tym związanych,
- strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych oraz strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów,
- strona wnosząca o uznanie postanowień umownych za niedozwolone,
- pracownik wnoszący powództwo lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych,
- strona w sprawach związanych z ochroną zdrowia psychicznego,
- osoba ubezwłasnowolniona w sprawach o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia.

PEŁNOMOCNIK Z URZĘDU

Strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. **Również osoba fizyczna niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.**

Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego można zgłosić jednocześnie wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie oraz ustnie do protokołu. Podstawą przyznania takiej pomocy jest przede wszystkim stan majątkowy wnioskodawcy, który uniemożliwia mu ponoszenie wydatków na pełnomocnika bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny. Fakt ten należy potwierdzić, a do wniosku dołączyć **oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.**

W sprawach cywilnych, niezależnie od stanu majątkowego, sąd uznaje wniosek za uzasadniony wtedy, gdy uzna to za potrzebne. Ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika z urzędu nastąpi w sytuacji, jeżeli zawiałość sprawy przekracza możliwości strony do samodzielnego występowania w sądzie. Sam wniosek może być złożony w każdym momencie toczącego się postępowania. Nie ma również przeszkód, by wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego został zgłoszony do sądu zanim jeszcze zostanie wniesiony pozew. We wniosku należy dokładnie określić, o jaką sprawę chodzi.

Na postanowienie odmawiające ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie przysługuje zażalenie. Zażalenie należy wnieść w terminie tygodnia od dnia doręczenia lub ogłoszenia postanowienia o odmowie do sądu, który wydał to postanowienie.

Podobne zasady uzyskiwania obrońcy z urzędu, z pewnymi wyjątkami, obowiązują w postępowaniu karnym, np. obligatoryjny jest udział obrońcy w niektórych sprawach.

Jeżeli chcesz dowiedzieć się więcej na temat zwolnienia z kosztów sądowych albo pełnomocnika z urzędu, skorzystaj z bezpłatnych porad w punkcie nieodpłatnych porad prawnych lub udaj się do biura porad obywatelskich.

ZABORSKIE
TOWARZYSTWO
NAUKOWE

www.ztn.com.pl
www.darmowapomoc.com.pl
tel. 791 530 803

